

Nieuwe campagne en test om seksueel overschrijdend gedrag te voorkomen

De tekeningen bij de campagne zijn van illustratrice Eva Mouton.

Iedereen moet de vraag stellen:

Exact twee jaar geleden ontstond de hashtag #MeToo. Nu halen drie maatschappelijke organisaties, waaronder Sensoa, niet de hashtag maar wel het onderliggende thema van onder het stof. Met een brede publiekscampagne willen ze iedereen — potentiële daders én slachtoffers — doen nadenken over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dat doen ze met één slagzin. «Is 't oké?»

• SABINE VERMEIREN •

Ook BV's steunen de campagne. Actrice Tinne Oltmans die MNM-dj Tom De Cock op z'n achterste slaat: best oké — als De Cock er toestemming voor geeft, toch.
Foto's PNRV

Hashtag #MeToo heeft veel gekund. Schandalen aan het licht gebracht. (Sommige) excessen uitgeroeid. Seksueel grensoverschrijdend gedrag op de agenda gezet. Maar de hashtag kon ook niet alles. Want twee jaar nadat het — van oorsprong Amerikaanse — bijeengeplakte vijfletterwoord wereldwijd werd opgepikt en uitgroeide tot soms een heksenjacht maar vooral een breed relevant debat, is er nog altijd een grijze zone. Het is de zone waarin het onduidelijk is of een seksueel getinte opmerking in de gegeven context aanvaardbaar is. «Een flirterig berichtje. Een vluchtige aanraking. Een uitnodiging om na de werkuren iets te gaan drinken. Soms is 't oké, soms ook niet», zegt Boris Cruysaert van Sensoa. «Het is niet altijd duidelijk waar de grenzen liggen. Nochtans is het glashelder. Zo goed als alles mag, tenminste als de andere partij daar toestemming voor geeft.»

Grijze zone

Voor de mensen die weleens in die grijze zone zitten — iedereen, dus — komen Sensoa, zij-kant en vzw Zijn nu met een campagne. Daar horen socialmediafilmpjes bij, een digitale FlirterTwister, cartoons van Eva Mouton en acties in het hoger en secundair onderwijs. De campagne moet de bespreekbaarheid van seksueel grensoverschrijdend gedrag verhogen. En ook: ze moet iedereen aanzetten om na te denken over zijn of haar eigen gedrag en het belang van toestemming. Dat kan op een heel eenvoudige manier. Door in geval van twijfel één vraag te stellen: 'Is 't oké?' Om echt iedereen te doen nadenken, hoort bij de campagne ook een zelftest. Die staat vanaf vandaag online op horenzienenpraten.be. Aan de hand van negen vragen (zie boven) kom je te weten waar in de schemerzone je je bevindt. Ken je je grenzen? Of overschrijd je ze misschien weleens zonder het zelf te weten? En dan is er nog de FlirterTwister: een spel op allesoverseks.be dat je op ludieke wijze doet nadenken over concrete situaties.

Beetje laat?

Twee jaar na #MeToo zou je met wat slechte wil kunnen zeggen dat de actie wat laat komt. Maar Minne De Boeck, verbonden aan het Universitair Forensisch Centrum (UFC) van het Univer-

sitair Ziekenhuis Antwerpen en gespecialiseerd in preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag en misbruik, vindt net het tegendeel. «#MeToo heeft seksueel grensoverschrijdend gedrag onder de aandacht gebracht en het publieke debat aangezwengeld. Dat was een goede zaak. Maar het was op dat ogenblik niet eenvoudig om dat debat op een inhoudelijke en genuanceerde manier te voeren: er werd gefocust op specifieke schandalen en op seksueel grensoverschrijdend gedrag in enkele sectoren. Het was een debat dat ook gepaard ging met grote emoties. We konden er moeilijk afstand van nemen en op een objectieve manier antwoord geven op vragen zoals: 'Hoe moeten we met elkaar omgaan?', 'Wat is aanvaardbaar?', 'Wat niet?' en vooral 'Hoe maken we dit op een goede manier bespreekbaar?' Nu het stof is gaan liggen en de specifieke casussen wat naar de achtergrond zijn verdwenen, is het een goed moment om die vragen opnieuw vast te pakken en om er in de praktijk mee aan de slag te gaan.»

Regeltjes

Dat moeten we niet doen door regeltjes te stellen of mensen met de vinger te wijzen, zegt De Boeck. «Ook niet door vast te houden aan een geïsoleerd daderslachtoffer-verhaal. Wel door alles bespreekbaar te maken en de dingen op een positieve manier te benaderen. Door open dialoog en bewustwording kunnen we werken aan de preventie

ervan. Per slot van rekening kan iedereen ermee te maken krijgen.» Net dat laatste is ook de sterkte van de online zelftest, zegt ze. Wie seksueel grensoverschrijdend gedrag pleegt, is zich daar vaak niet eens van bewust. «Daarom hoop ik dat dit een publiekscampagne wordt. En dat iedereen voor zichzelf de test doet. Het kan een goeie manier zijn om iedereen aan het denken te zetten. 'Misschien was het niet oké wat ik toen deed.' Of: 'Misschien was het niet oké wat mij daar toen is overkomen'. Nadenken over je eigen situatie en gedrag in verschillende contexten. Daar gaat dit over.» Dat seksueel grensoverschrijdend gedrag een probleem is, bleek ook eerder al uit onderzoek. 8,1% van de Vlamingen kwam al eens in aanraking met seksueel grensoverschrijdend gedrag na de leeftijd van achttien jaar. Dat waren vooral vrouwen: 13,8%, tegenover 2,4% bij de mannen. Bij de minderjarigen is de situatie nog schrijnender. Eén op de vijf minderjarige meisjes maakte al seksueel grensoverschrijdend gedrag mee. Bij de jongens is dat één op de tien.

DOE DE TEST

De zelftest, die bestaat uit negen vragen, staat op horenzienenpraten.be. Je kan kiezen tussen de antwoorden 'nooit', 'soms' en 'vaak'. Op het einde krijg je per vraag uitleg.

- Als ik iemand wil versieren en die persoon reageert niet, dan dring ik verder aan.
- Ik heb al eens iemand gekust terwijl ik niet zeker wist of die persoon wel wilde kussen.
- Wanneer iemand mij seksueel opwindt zonder dat er verder iets gebeurt, word ik boos op die persoon.
- Ik heb al eens initiatief genomen om seksuele dingen te doen met iemand die heel erg dronken was terwijl ik zelf niet zo dronken was.
- Ik heb al eens seks gehad met iemand die sliep.
- Ik heb al eens seksueel getinte foto's of filmpjes van iemand anders doorgestuurd zonder dat die daarvan wist of daarmee akkoord ging.
- Als iemand met mij kust, wil dat zeggen dat ik een stapje verder mag gaan.
- Als de ander geen initiatief neemt maar ook geen nee zegt, vind ik dat ik seks met die persoon mag hebben.
- Als ik al vaak seks had met iemand, ga ik ervan uit dat die persoon de volgende keer ook seks wil.

NIET ZEKER? CHECK HET!

DOE DE TEST OP
WWW.HORENZIENENPRATEN.BE

Het #MeToo-debat ging gepaard met grote emoties. Nu het stof is gaan liggen, is het een goed moment om bepaalde vragen opnieuw vast te pakken

EXPERTE
MINNE DE
BOECK

Amper één op drie rollen in films en series is voor vrouw

Op en achter de schermen van het tv-landschap blijven vrouwen ondervetegenwoordigd, zo blijkt uit een analyse van Telenet. 34% van de film- en tv-rollen het laatste jaar werd gespeeld door een vrouw, slechts 4% van de regisseurs was vrouwelijk.

Voor de resultaten vergeleek Telenet het aantal mannelijke en vrouwelijke acteurs, scenaristen, producers en regisseurs in de 200 meest populaire films van het Playaanbod. Aanleiding is de Europese loonkloofactie 'Unequal Pay Day' vandaag — de dag waarop het loon

van vrouwen, als je het vergelijkt met het salaris van mannen, ophoudt voor dat jaar. Uit de analyse blijkt dat hoe beter de man-vrouwverhouding in de cast ligt, hoe beter de filmscoort. Gekeken naar de 200 meest populaire films wordt 34% van de rollen gespeeld

door een vrouw, al doen Vlaamse films en series het met 37% iets beter. In actiefilms is het minst aantal vrouwen vertegenwoordigd (26%), in komedie en horror het meest (beide 39%). Blijkt nog uit de analyse: eens een vrouw meeschrijft aan het scenario, stijgt het

aantal vrouwelijke rollen met 19%. Maar voorlopig blijven vrouwen ook achter de schermen ondervetegenwoordigd: één op de vijf producenten, 13% van de scenaristen en 4% van de regisseurs van de 200 populairste titels is vrouwelijk.

(CMA)